

можливість підвищувати пізнавальну діяльність студентів, а також сприятиме у подальшому швидкій адаптації майбутніх юристів до процесу інформатизації діяльності на практиці.

Література

1. Коваленко В. Реформування відомчої освіти – вимога сьогодення / В. Коваленко // Міліція України. – 2010. – № 4. – С. 4-6.
2. Колб О. Г. Перспективи інформатизації викладання кримінально-правових дисциплін в ННІПП НАВС / О. Г. Колб // Правові засади використання криміналістичних засобів розслідування у кримінальному провадженні [Збірник матеріалів круглого столу (24 квітня 2014 року)]. – 2014. – С. 3-9.
3. Мазниченко Ю. О. Перспективи удосконалення інформаційного забезпечення спеціальних курсів для підготовки судових експертів НАВС / Ю. О. Мазниченко // Експертне забезпечення розслідування окремих видів злочинів: тези доповідей наук. практ. конференції. – К.: Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2011. – С. 130-132.

УДК 061.231:371.15:347.96:372.461

Циганій С. О., асистент,

Юридичний інститут
Національний авіаційний університет, м. Київ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМАТИКИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНО-ПРАВОВОГО СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Професійна діяльність юристів завжди тісно пов’язана з процесами, що проходять у суспільстві. Це пов’язано з правовими реформами, що викликані політичними, економічними, соціальними змінами в державі, що тягне за собою титанічну працю юристів по обробці всієї маси нормативно-правових актів, що регулюють відносини в суспільстві. З іншого боку вимушена перебудова всієї економічної системи потребує застачення високопрофесійних кадрів в юридичній галузі, тому що від якості виконання наданих їм завдань напряму залежить успішність діяльності організації, а, відповідно і добробут громадян і держави в цілому.

Не варто забувати і традиційну сферу діяльності юристів – правоохранну діяльність, яка, наразі набуває все більшої актуальності. Це пов’язано з різким зростанням злочинності та рядом інших негативних соціальних явищ. Що збільшує попит на професіональних правників.

Очевидна актуальність вдосконалення професійної підготовки майбутніх юристів у світлі приєднання України до Європейського Союзу і побудови в державі громадянського демократичного суспільства, що передбачає функціонування юриста як особистості, громадянина і професіонала.

Така нагальна потреба у правознавцях і той вплив на процеси, що проходять в українському суспільстві, зумовили підвищення вимог до професійної підготовки майбутніх юристів.

На перший погляд, для успішної роботи, професійному юристу необхідно добре орієнтуватися в постійно мінливій нормативно-правовій базі. Та, як показує практика – цього не достатньо. Практична діяльність юриста завжди пов’язана з інтенсивними усними та письмовими зверненнями, взаємодією з широким колом осіб, що потребує вміння пояснити сутність встановлених законом приписів, вмінням грамотно побудувати своє спілкування як з пересічними громадянами, так і з колегами.

Зважаючи на все вищевказане можна чітко сказати, що важливою запорукою успішної кар’єри юриста є вміння професійно-правового спілкування.

Разом з тим, освітньо-професійними програмами підготовки юристів (правознавців) вищих навчальних закладів не приділяється достатньої уваги підготовці випускників юридичних ВНЗ до професійно-правового спілкування.

Однією з вагомих причин цього факту полягає в тому, що не дивлячись на значну кількість робіт в педагогічній науці по проблемам спілкування, питанням формування культури професійно-правового спілкування у майбутніх юристів у процесі фахової підготовки, належної уваги не приділяється.

Різноманітні аспекти професійно-правової діяльності майбутніх юристів розглядали в своїх працях Аврамцева В. В., Біючинський І. В., Горлинський І. В., Жалінський А. Е., Іваницький А. Т., Кикоть В. Я., Корабев С. Є., Носков В. А., Пономарьов І. Б., Шестаков А. Г. та інші. Також є не чисельні роботи з проблем професійної культури юристів (Ануфрієнко О. А., Бризгалов І. В., Біленчук П. Д., Сливка С. С., Чупринський Б. О.) по процесу формування комунікативних вмінь (Аухдесева Л. А., Братченко С. Л., Дрокіна С. В., Савенкова Л. А., Турчанинова Ю. І., Ширшов В. Д., Шмайлова О. В.), по проблемах, що виникають в професійному спілкуванні (Жондорова Г. І., Квасков В. Д., Ліпатова Т. І., Щербов А. Д.).

Таким чином, важливість та актуальність проблеми формування культури професійно-правового спілкування у майбутніх спеціалістів у області юриспруденції, її недостатня для сучасної вищої школи наукова, теоретична та практична розробленість в послугували підставою для її вивчення в рамках цієї роботи.

Наразі в сучасній освіті українських правознавців виникають деякі суперечності, а саме: суспільство потребує в якісній підготовці юристів, що володіють достатнім рівнем сформованості культури професійно-правового спілкування та на даний час відсутній єдиний підхід до вирішення цієї проблеми у педагогічній науці і практиці; юридична практика потребує

високого рівня професійно-правового спілкування фахівців, а система їх професійної підготовки недостатньо орієнтована на широке і активне навчання професійної культури спілкування; спираючись на особистісні мотиви, юристи потребують сформованості культури професійно-правового спілкування як складової професійних умінь юристів, та освітня база для організації такого рівня сформованості не досить підготовлено.

І щоб вирішити наведені проблеми, ми таким чином визначаємо сутність культури професійно-правового спілкування як цілеспрямованого, організованого процесу суб'єкт-суб'єктної взаємодії в професійно-правовому просторі, спрямованого на реалізацію професіонально значущих цілей. Водночас потрібно визначити принципи організації процесу формування культури професійно-правового спілкування у майбутніх юристів: професійної спрямованості, соціальної обумовленості, гуманізації, особистісної орієнтації.

Метою дослідження науковців вищих навчальних закладів повинна стати розробка, наукове обґрунтування, експериментальна перевірка та впровадження в навчальний процес моделі формування культури професійно-правового спілкування у майбутніх юристів у процесі фахової підготовки.

Об'єкт дослідження: процес фахової підготовки майбутніх юристів у ВНЗ.

В свою чергу предметом дослідження: система формування культури професійно-правового спілкування у майбутніх юристів в процесі фахової підготовки.

Звідси витікає логічна гіпотеза дослідження: конкурентоспроможність на ринку праці, успішна професійна діяльність випускників-юристів при цілеспрямованому та систематичному розвитку культури професійно-правового спілкування у процесі фахової підготовки з дотриманням певних педагогічних умов.

Практична значимість полягає в розробці та експериментальній перевірії програми формування культури професійно-правового спілкування у навчальній процес, можливо значно підвищити якість випускників юридичних факультетів вищих навчальних закладів країни. І це буде значним кроком до розбудови правової держави України.

Вирішивши ці важливі завдання і запровадивши їх результати в навчальний процес, можливо значно підвищити якість випускників юридичних факультетів вищих навчальних закладів країни. І це буде значним кроком до розбудови правової держави України.

УДК 343.452:61 (043.2)

Циганій С. О., асистент,

Вовчук А. Р., студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ ЗА НЕЗАКОННЕ РОЗГОЛОШЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що лікарська таємниця є однією з найважливіших проблем сьогодення. Обов'язок збереження інформації про пацієнта покладений і на сучасних лікарів, так відповідно до Клятви лікаря, кожен лікар зобов'язується зберігати лікарську таємницю, не використовувати її на шкоду людині [6].

Стаття 32 Конституції України, гарантує конфіденційність особистої інформації про людину [1], а стаття 286 Цивільного кодексу України, гарантує кожному право на право на таємницю про стан свого здоров'я, факт звернення за медичною допомогою, діагноз, а також відомості, одержані при медичному обстеженні [5].

Значна кількість науковців досліджували питання про відповідальність працівників медичного закладу за розголошення лікарської таємниці, зокрема: І. Я. Сенюта, С. В. Михайлова, Р. А. Майданик, Н. Е. Козлова та інші.

Поняття лікарської таємниці сформульовано в ст. 40 ЗУ «Основи законодавства України про охорону здоров'я», де вказано, що медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних чи службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторони життя громадянина, не мають права розголошувати ці відомості, крім передбачених законодавчими актами випадків. При використанні інформації, що становить лікарську таємницю, в навчальному процесі, науково-дослідній роботі, в тому числі у випадках її публікації у спеціальній літературі, повинна бути забезпечена анонімність пацієнта [2].

Незаконне розголошення лікарської таємниці кваліфікується за ст. 145 КК України. Згідно зі статтею, злочином вважаються ті дії, які особа вчинила умисно, якщо таке діяння спричинило тяжкі наслідки [3]. Спираючись на Коментар до КК України, тяжкими наслідками таких дій є визнані самогубство чи самокалічення потерпілого, серйозне загострення його хвороби внаслідок переживань тощо [4].

Поняття розголошення означає усну чи письмову розповідь стороннім особам про зміст документів, що містять лікарську таємницю, відповідні публікації у пресі та інше віддання гласності певних відомостей.

Для кваліфікації злочину не має значення, була така інформація довірена особі (надана за обліковим документом) чи стала відома за інших обставин